

**Türkmenistanyň Ykdysadyýet
we ösüş ministrliginiň Edara
görnüşindäki taraplary we
maýa goýum taslamalaryny
döwlet tarapyndan hasaba
almak barada müdirligi
tarapyndan
HASABA ALYNDY**

**“Alp iş “ Hojalyk Jemgyýetiniň
esaslandyryjylarynyň 2015-nji
ýylyň sentýabr aýynyň 18-daky
umumy ýygnağynyň 1-nji beýany
esasynda
TASSYKLANYLDY**

№

2015ý.

R.A. Atageldiyew

G.A. Amangeldiyew

**“Alp iş ”
Hojalyk jemgyýetiniň
TERTIPNAMASY**

Aşgabat şäheri 2015ý.

1-nji madda Umumy Düzgünler

1.1. Şu Tertipnama Türkmenistanyň Raýat Kodeksiniň, “Kärhanalar hakyndaky” Türkmenistanyň Kanunynyň, “Türkmenistanda telekeçilik işi hakyndaky” Türkmenistanyň Kanunynyň, Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy-hukuk namalarynyň esasynda we olara laýyklykda işlenilip taýýarlanyldy.

1.2. Mundan beýläk “Jemgyýet” diýlip atlandyrylýan “Alp Iş” Hojalyk jemgyýeti, mundan beýläk ýazgy boýunça “Esaslandyryjylar” diýlip atlandyrylýan, şu aşakdaky düzümde fiziki şahslar, Türkmenistanyň raýatlary tarapyndan esaslandyrylandyr:

-Türkmenistanyň raýaty Resulberdi Annaberdiýewiç Atageldiýew 1979-nji ýylyň aprel aýynyň 16-na doglan. 2015-nji ýylyň fewral aýynyň 14-ne Aşgabat şäheriniň Köpetdag etrap häkimligi tarapyndan I-AŞ №516678 belgili pasport berlen. Ýazgyda durup ýaşayan ýeri Aşgabat şäheriniň Oguzhan köçesiniň 95-nji jaýynyň 14-nji öýi.

-Türkmenistanyň raýaty Guwanç Allakuliýewiç Amangeldiýew 1977-nji ýylyň dekabir aýynyň 26-na doglan. 2012-nji ýylyň sentýabr aýynyň 27-ne Ahal welaýatynyň Tejen etrap häkimligi tarapyndan I-AH №574594 belgili pasport berlen. Ýazgyda durup ýaşayan ýeri Ahal welaýatynyň Tejen etrabyňyň Berkarar obasy.

1.3. Jemgyýet bilen Esaslandyryjylaryň özara gatnaşyklary Esaslandyryjy şertnamanyň we şu Tertipnamanyň esasynda, Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyna laýyklykda hereket edýär.

1.4. Jemgyýetiň Rus dilindäki doly ady-Хозяйственное общество «Алп иш».

Gysgaldylan ady ХО «Алп иш».

Jemgyýetiň Türkmen dilindäki doly ady - “Alp iş” hojalyk jemgyýeti.

Gysgaldylan ady “Alp iş” HJ.

1.5. Jemgyýetiň işi belli bir möhlet bilen çäklendirilen däldir.

1.6. Jemgyýetiň pul serişdelerini saklamak we hasaplaşyk karz we kassa amallarynyň ähli görnüşlerini amala aşyrmak üçin Türkmenistanyň banklarynda hasaplaşyk, walýuta we gaýry hasaplary bardyr.

1.7. “Jemgyýet” edara görnüşli tarap hasaplanýar, ol Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan hukuklardan peýdalanýar we jogapkärçilik çekýär. “Jemgyýet” öz adyndan emläk we emläk däl hukuklary edinip, jogapkärçilik çekip, kazyýetde, araçy kazyýetde, ýa-da bitarap kazyýetde jogap beriji we hak isleýji bolup, Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda tertipnamalaýyn maksatlara ýetmek bähbitleri üçin işleri amala aşyrýar. “Jemgyýetiň” aýrybaşgalanan emlägi we özbaşdak balansy, bank edaralarynda manatdaky we daşary ýurt pulundaky hasaplary, öz ady ýazylan tegelek möhüri, blankalary we beýleki nyşany bar.

1.8. Jemgyýetiň hukuk salgysy: Türkmenistan, Aşgabat şäheri, Geldi Bäşiyew köçesiniň 93-nji jaýy.

1.9. Jemgyýet öz borçnamalary boýunça özüne degişli ähli emlägi bilen jogapkärçilik çekýär.

Jemgyýet öz Esaslandyryjylarynyň borçnamalary boýunça jogap bermeyär.

1.10. “Jemgyýet” işleri we hyzmatlary ýerine ýetirmek, jemgyýetiň islegini kanagatlandyrmak maksady bilen, harytlary ýerlemek we girdeji almak üçin ykdysady işleri amala aşyrýan özbaşdak jemgyýetdir.

Jemgyýeti esaslandyryjylar “jemgyýetiň” esaslyk maýasyna özleriniň goýumlarynyň möçberiniň çäklerinde jogapkärçilik çekýär.

2-nji madda.

Jemgyýetiň maksatlary we işiniň görnüşleri

1.1 Jemgyýetiň esasy maksady onuň önümlerine, işlerine, hyzmatlaryna jemgyýetçilik zerurlyklaryny kanagatlandyrmak, hojalygy bilelikde alyp barmak arkaly girdeji almak maksady bilen telekeçilik işini amala aşyrmak bolup durýar.

1.2 Jemgyýet öz maksatlaryny amala aşyrmak üçin aşakdaky iş görnüşlerini amala aşyrýar:

1. Et we et önümçiligi guş etinden başga (gaýtadan işlemek we saklamak);
2. Taze, sowadylan we doňdurylan etleriň we etleriň ikinji derejeli bölekleriniň önümçiligi;
3. Soýlan mallardan we ýabany haýwanlardan öndürilýän beýleki önümler;
4. Ota hojalyk guşlaryndan et we et önümlerini öndürmek (gaýtadan işlemek we saklamak);
5. Taze sowadylan we doňdurylan guş etleriniň we iýilýän ikinji derejeli et önümleriniň önümçiligi;
6. Soýulýan guşlaryň etlerinden beýleki önümlerini öndürmek;
7. Etiden we guş etinden önümleriň (taýýar önümler) öndürilişi;
8. Duzlanan, şerebä ýatyrylan, guradylan ýa-da kakadylan etler we guş etiniň önümleri. Ikinji derejeli iýilýän et önümleriniň önümçiligi;
9. Sirlat önümleri we beýleki taýýar et önümleri we ikinji derejeli çorbalyk et önümleri we mal ganlaryndan öndürilýän önümleriň önümçiligi;
10. Balyklary, mollýuskalary we leňneç şekilleri gaýtadan işlemek we konserwirlemek;
11. Balyklary, leňneç şekilliler, mollýuskalary sowatmak we olary täze durkunda saklamak;
12. Balyklary, leňneç şekillileri, mollýuskalary başga usullar bilen gaýtadan işlemek we olardan iýmäge ýaramly we iýilmeýän önümleri öndürmek;
13. Ýeralmany gaýtadan işlemek we ýapmak;
14. Mıwe we gök önümlerden şireli içgileri öndürmek;
15. Mıweleri we gök önümlerini başga usull bilen gaýtadan işlemek we konserwirlemek;
16. Ösümlik we mal ýaglaryny öndürmek;
17. Arassalanmadyk ösümlik we mal ýaglaryny öndürmek;
18. Arassalan ösümlik we mal ýaglaryny öndürmek;
19. Margarin we beýleki dürli görnüşli ýaglary öndürmek;
20. Süýdi gaýtadan işlemek we syr (syr, peýnir) gaýnatmak;
21. Sowuk süýt we çig gaýmak öndürmek (sliwka);
22. Syr we beýleki uýadylan süýt önümleri;
23. Buzgaýmak öndürmek;
24. Un we ýarma öndürmek;
25. Tüwini ilkinji işlemek, tüwi ununy öndürmek;
26. Tüwidən beýleki dänelerden we gök önümlerden we hozlardan un öndürmek;
27. Ýarma, däne ownuklaryny, ertirlik üçin patraklar we dürli görnüşli önümleri öndürmek;
28. Krahmal we krahmal önümlerini öndürmek;
29. Çörek – bulka önümlerini öndürmek (bişirmek);
30. Çörek we beýleki undan öndürilip uzak saklanylmaýan konditer önümlerini öndürmek;
31. Uzak saklanýan un önümlerini: suhari (guradylan çörek) we dürli kökeleri öndürmek;
32. Makaron önümlerini (makaron, aşlar, kuskus we ş.m. önümleri) öndürmek;
33. Gant önümçiligi;
34. Gantdan kakao şokalad we konditer önümlerini öndürmek;
35. Çaj we kofe öndürmek we täzeden işlemek;

36. Nahara goşmaça atylýan ýakymly ýsly (priprawa) önümlerini öndürmek;
37. Taýýar tagamlary öndürmek;
38. Bir görnüşe getirilen (gemogenleşdirilen) çaga iýmitleri we berhiz saklamak üçin önüm öndürmek;
39. Beýleki toparlara goşulmadyk azyk önümlerini öndürmek;
40. Çorbalary we ýumurtga önümlerini öndürmek;
41. Hamyrmaýa öndürmek;
42. Beýleki toparlara goşulmadyk azyk önümlerini öndürmek;
43. Fermalarda saklanyan mallar üçin taýýar ot-iýimleri öndürmek;
44. Öý haywanlary üçin taýýar ot-iýmlik önümlerini öndürmek;
45. Spirti arassalamak, rektifirlemek we kupažirmek;
46. Üzümden çakyr öndürmek;
47. Sidr (alma çakyslary) we beýleki miwe ir-iýmişli çakyslary öndürmek;
48. Piwo öndürmek;
49. Solod öndürmek;
50. Mineral suwlary we beýleki gaplanan alkogolsyz içgi önümlerini öndürmek;
51. Täze ýyl arçalaryny ösdürip ýetişdirmek;
52. Beýleki toparlara goşulmadyk beýleki köpýyllyk ösümlikleri ösdürip ýetişdirmek;
53. Ösümlikleriň (oturtmak) önümçiligi;
54. Pagta süýümlerini taýýarlamak we egirmek;
55. Ýün süýümlerini taýýarlamak we egirmek;
56. Ýüpek süýümlerini taýýarlamak we egirmek;
57. Zygyr süýümlerini taýýarlamak we egirmek;
58. Tikiñçilik sapaklaryny öndürmek;
59. Beýleki görnüşli süýümleri taýýarlamak we egirmek;
60. Nah matalar önümçiligi;
61. Ýün matalar önümçiligi;
62. Ýüpek matalar önümçiligi;
63. Zygyrdan dokalýan matalaryň önümçiligi;
64. Beýleki matalaryň görnüşleriniň önümçiligi;
65. Matalaryň we dokma önümleriniň bezeg işleri;
66. Örüji maşynda örülen ýa-da elde örülen trikotaz polotnolaryň öndürilişi;
67. Egin-eşiklerden başga taýýar dokma önümlerini öndürmek;
68. El haly we haly önümlerini öndürmek;
69. Urgan-tanaplary, ýüpleri, inçe kendir ýüpleri, tor ýaly önümleri öndürmek;
70. Dokma däl materiallary we olardan öndürilýän önümler;
71. Önümçilik we tehniki maksatlarda ulanmaga niýetlenen beýleki dokma; önümleriniň önümçiligi;
72. Beýleki toparlara goşulmadyk dokma önümleriniň başga görnüşlerini öndürmek;
73. Deriden öndürilen egin-eşikler;
74. Işçi eşiklerini öndürmek;
75. Beýleki daşky eşikleriň önümçiligi;
76. Içki eşikleriň önümçiligi;
77. Kellä geýilýän zatlar öndürmek;
78. Beýleki toparlara goşulmadyk egin-eşikleriň we aksesuarlaryň başga görnüşleriniň önümçiligi;
79. Agta öküzleri, iri şahly gara mallaryň beýleki görnüşlerini köpeltmek;

80. Trikitaz jorap-çulki önümlerini öndürmek;
81. Beýleki trikotaz önümleri öndürmek;
82. Baganalary işläp bejermek we boýamak;
83. Beýleki derileri we gaýşy eýläp bejermek, tebigy we kompozitli gaýşlary önürmek;
84. Gaýşdan çemodan, sumka we ş.m. önümleri we ownuk gaýş galantereýa önümlerini öndürmek;
85. At esbaplaryny: eýer, gaýş çeki we ş.m. öndürmek;
86. Aýakgap önümçiligi;
87. Oba hojalyk ekinlerini ösdürip ýetişdirmekdäki beýleki hyzmatlar;
88. Ağaç kesmek we ýonmak işleri;
89. Ağaçdan şpon, faner, plita, panel önümlerini öndürmek;
90. Gurnalýan parketler önümçiligi;
91. Sökülip-ýygnaýan ağaç önümlerini öndürmek;
92. Beýleki ağaç gurluşyk düzümlerini we neçjarçylyk önümlerini öndürmek;
93. Ağaç gaplar önümçiligi;
94. Ösümlik materiallardan, sypaldan, dykylyk materiallaryny, örme önümleri öndürmek;
95. Beýleki toparlara goşulmadyk ağaç önümleriniň başga görnüşlerini öndürmek;
96. Kagyz garyndasyny öndürmek;
97. Kagyz we karton öndürmek;
98. Epinli gaty kagyz we karton öndürmek;
99. Kagyz we karton gaplary öndürmek;
100. Durmuş we sanitar-gidiýenik maksatlara niýetlenen kagyz önümlerini öndürmek;
101. Ýazylyan kagyz önümçiligi;
102. Oboý önümçiligi;
103. Başga kagyz we karton önümlerini öndürmek;
104. Beýleki çaphana önümlerini (gazetden başga) çap etmek;
105. Çap etmäge taýýarlyk we tıraz sanyny kesgitlemek işini hyzmat bilen üpjün etmek;
106. Jiltlemek we bezeg işi;
107. Ýazga geçirilen maglumat ýaýradýjy önümleri täzeden dikeltme (nusgasyny alma) we Tırazyny kesgitleme işi;
108. Boýag we pigment önümçiligi;
109. Ilkinji görnüşdäki plastmassa önümçiligi;
110. Ilkinji görnüşdäki sintetik kauçuk önümçiligi;
111. Pestisidleriň we beýleki agrohimiýa önümleriniň önümçiligi;
112. Polimer esasynda reňk, lak, emal önümçiligi;
113. Beýleki reňkler (şol sanda çaphana reňkleri), emallary, olar baglanşykly (erediji, suwaldygy we ş.m.) önümlerini öndürmek;
114. Sabyn we ýuwujy, arassalaýjy, ýylmaýjy (ýaldyradýjy) serişdeleriň önümçiligi;
115. Parfümeriýa we kosmetiki serişdeleri öndürmek;
116. Ýelim öndürmek;
117. Elfir ýaglaryny öndürmek;
118. Beýleki toparlara goşulmadyk himiki önümlerini başga görnüşlerini öndürmek;
119. Želatin we onuň ýasamalaryny öndürmek;
120. Beýleki toparlara goşulmadyk dürli himiki önümlerini öndürmek;
121. Himiki süýümleri (emeli we sintetiki) öndürmek;
122. Rezin şinalaryň, pokryşkalaryň we içgileriň önümçiligi;
123. Rezin şinalary we pokryşkalary dikeltmek;

124. Beýleki rezin önümleriniň önümçiligi;
125. Plastmassadan plita, zolak, turba, we profil öndürmek;
126. Haryt gaplamak üçin plastmassadan önüm öndürmek;
127. Gurluşyk işlerinde ulanylýan plastmassa önümleri öndürmek;
128. Beýleki plastmassa önümleri öndürmek;
129. List aýnalary öndürmek;
130. List aýnalary täzeden işlemek we oňa forma bermek;
131. Içi boş aýna önümlerini öndürmek;
132. Aýna süýümini öndürmek;
133. Labratoriýa, gidiýeniki we farmasewtiki aýna önümlerini öndürmek;
134. Beýleki toparlara goşulmadyk aýna we aýna önümleriniň başga görnüşlerini öndürmek;
135. Oda çydamly önümleri öndürmek;
136. Keramiki plitalary we plitkalary öndürmek;
137. Ýakylan toýundan kerpiç, çerepisa we beýleki gurluşyk materiallaryny öndürmek;
138. Keramikadan hojalyk we dekorativ önümleri öndürmek;
139. Tamdyr ýasamak;
140. Keramikadan sanitar-tehniki önümleri öndürmek;
141. Keramikadan elektroizolýatorlary we izolirleýji armaturalary öndürmek;
142. Beýleki keramiki – tehniki önümlerini öndürmek;
143. Beýleki keramiki önümleri öndürmek;
144. Sement önümçiligi;
145. Hek we gips önümçiligi;
146. Sementden, betondan, gipsden önümleri öndürmek;
147. Gurluşykda ulanmak üçin betondan önümleri öndürmek;
148. Gurluşykda ulanmak üçin gips önümlerini öndürmek;
149. Harytlyk betonlary (taýýar beton garyndysyny) öndürmek;
150. Gury beton garyndylaryny öndürmek;
151. Asbestsementden (süýümlü sement önümlerini öndürmek;
152. Betondan, gipsden, sementden beýleki önümleri öndürmek;
153. Dekorativ we gurluşyk daşlaryny kesmek, işlemek we bezeg işlerini geçirmek;
154. Abraziw önümleri öndürmek;
155. Asbestden tehniki önümleri öndürmek;
156. Beýleki ýerlerde ady agzalmadyk başga metal däl mineral önümleri öndürmek;
157. Polatdan turbalary, içi doş profilleri we fittingleri öndürmek;
158. Sowuklygyna sozma işi;
159. Sowuklygyna sozma esasynda inçe zolaklary we lentalary öndürmek;
160. Sowuklygyna galyplap çykarylan önüm we polady egme;
161. Polatdan sim öndürmek;
162. Ýeňil metallardan guýma önümleri guýup öndürmek;
163. Metal gurluşyk gurnamalaryny we önümlerini öndürmek;
164. Metal gurluşyk gurnamalaryny öndürmek;
165. Metal gapylary we penjige çarçuwalaryny öndürmek;
166. Merkezi ýyladyş ulgamy üçin radiatorlary we gazanlary öndürmek;
167. Metaldan beýleki sisterna, rezerwuar we konteýner öndürmek;
168. Merkezi ýyladyş ulgamynyň gazanlaryndan başga bug gazanlaryna öndürmek;
169. Metaly süýmek, galyplap çykarmak, preslemek we sozmak;

170. Poroşok metallurgiýasy usuly bilen metaldan önüm öndürmek;
171. Metaly işlemek we metala örtgi çaymak işi;
172. Maşyn gurluşygynyň esasy tehnologik prosesleri;
173. Gulplary we petleleri öndürmek;
174. Oba hojalyk pudagynda, bagçylykda ýa-da tokaý hojalygynda ulanylýan el iş gurallaryny öndürmek;
175. Beýleki iş gurallarynyň görnüşlerini öndürmek;
176. Metal çelekleri we ş.m. göwrümlü gaplary öndürmek;
177. Ýeňil metaldan gaplamak üçin gap önümlerini öndürmek;
178. Simden önümleri öndürmek;
179. Zynjyrlary we pružinlary öndürmek;
180. Berkidiji önümleri, hyrly önümleri öndürmek;
181. Sanitar-tehniki we durmuşda ulanylýan metal önümlerini öndürmek;
182. Beýleki ýerlerde ýatlanylmaýk taýýar metallary öndürmek;
183. Elektron komponentleri öndürmek;
184. Elektron platlary (shemalary) öndürmek;
185. Kompýuter we pereferiýa enjamlaryny öndürmek;
186. Önümçilik maksady bilen tele we radioappaturalary öndürmek;
187. Telefon we telegraf aragatnaşyklary üçin simli appaturalary öndürmek;
188. Elektrik signally we beýleki aragatnaşyk enjamlaryny öndürmek;
189. Durmuş elektron appaturalaryny öndürmek;
190. Ölçemek, barlag geçirmek, synag etmek we nawigasiýa üçin enjamlar we gurallar öndürmek;
191. Nawigasion, meteorologik, geofizik, we şolara meňzeş enjamlary we gurallary öndürmek;
192. Beýleki gözegçilik-ölçeg enjamlaryny öndürmek;
193. Rentgen, elektrolukmançylyk we elektroterapewtik enjamlary öndürmek;
194. Foto we kino abzallary we olaryň böleklerini öndürmek;
195. Äýnek, linza, optiki mikroskoplar, dürbi we beýleki optiki enjamlar we olaryň bölekleri;
196. Magnitli we optiki maglumat saklaýjylary öndürmek;
197. Elektrik herekete getirijileri, generatorlary we transformatorlary öndürmek;
198. Elektrik bölüji we sazlaýjy apparatlary öndürmek;
199. Başlangyç elementleri, batareýanyň başlangyç elementlerini we onuň böleklerini öndürmek;
200. Optiki-süýümli kabelleri öndürmek;
201. Beýleki izolirlenen simleri we kabelleri öndürmek;
202. Uýgunlaşdyrylan elektrik simlerini öndürmek;
203. Elektrik bilen ýagtylandyryjy enjamlary öndürmek;
204. Durmuşda ulanylýan sowadyjylary we doňduryjylary öndürmek;
205. Durmuşda ulanylýan beýleki elektrik enjamlaryny öndürmek;
206. Durmuşda ulanylýan elektrik däl enjamlaryny öndürmek;
207. Elektrik bilen kebsirleýji gurallary öndürmek;
208. Elektrod önümlerini öndürmek;
209. Beýleki toparlara goşulmadyk elektrik enjamlarynyň başda görnüşlerini öndürmek;
210. Turbinlary we onuň böleklerini öndürmek;
211. Gidrawlik we pnevmatik güýçlendiriji enjamlary öndürmek;

212. Suwuklygy guýmak we çykarmak üçin nasoslary öndürmek;
213. Howa we waakum nasoslaryny, howa ýa-da gaz kompressorlaryny öndürmek;
214. Kranlary we klapanylary öndürmek;
215. Podşipnikleri öndürmek;
216. Umumy maşyn gurluşyk böleklerini we detallarynyň başga görnüşlerini öndürmek;
217. Elektrik peçlerini we peç gorelkalaryny öndürmek;
218. Beýleki (elektrik däl) peçleri we peç gorelkalaryny öndürmek;
219. Galdyryjy kranlary we olaryň böleklerini öndürmek;
220. Galdyryjy-ulag enjamlaryny we ýük ýukleýji desgalaryny öndürmekde senagat howpsuzlygy boýunça işler;
221. Galdyryjy-transport, ýukleýji-düşürji enjamlar we olaryň bölekleri we beýleki önümlerini öndürmek;
222. Üznüksiz transport enjamlaryny we olaryň böleklerini öndürmek;
223. Ofisler üçin esbaplary (kompýuterden we pereferiýa enjamlardan başga) öndürmek;
224. Mehanizimleşdirilen el gurallaryny öndürmek;
225. Senagat önümçiligi üçin sowadyjy we wentýilýasiýa enjamlaryny öndürmek;
226. Filterleýji we arassalaýjy enjamlary öndürmek;
227. Suwuklygy pürküji ýa-da poroşogy owradyjy maşynlary, enjamlary we gaplaýjy, sortlaýjy maşynlary öndürmek;
228. Agram ölçeyji gurallary (nusgalyk laboratoriýa prezilerinde başga) öndürmek;
229. Beýleki ýerlerde ýatlanylmaýyk umumy niýetlenen başga maşynlary we enjamlary, olaryň detallaryny we simsapaklaryny öndürmek;
230. Oba hojalygy we tokaý hojalygy üçin traktorlary we olaryň bölek şaýlaryny öndürmek;
231. Ösümçilik hojalyklary üçin beýleki maşynlary we olaryň bölek şaýlaryny öndürmek;
232. Maldarçylyk hojalyklary üçin beýleki ot-íým taýýarlaýan maşynlary, enjamlary we olaryň bölek şaýlaryny öndürmek;
233. Agaç önümçiligi we meliorasiýa üçin beýleki maşynlary we enjamlary öndürmek;
234. Metal kesiji stanoklary öndürmek;
235. Daş, agaç keramika we ş.m. gaty materiallary işläp bejermek üçin stanoklary öndürmek;
236. Beýleki toparlara goşulamadyk stanoklaryň we enjamlaryň başga görnüşlerini öndürmek;
237. Metallurgiýa pudagy üçin maşynlary we enjamlary öndürmek;
238. Peýdaly magdanlary gazyp almak üçin we maşynlary we enjamlary öndürmek;
239. Azyk önümlerini, içgi önümlerini we temmäki önümlerini hasaba almak bilen olary taýýarlamak üçin maşynlary we enjamlary öndürmek;
240. Tekstil önümlerini taýýarlamak üçin maşynlary we enjamlary öndürmek;
241. Trikotaž we tikin önümlerini taýýarlamak üçin maşynlary we enjamlary öndürmek;
242. Durmuşda ulanylýan tikin maşynlaryny öndürmek;
243. Derini we baganany işläp bejermek we olardan önümler, aýakgap öndürmek üçin maşynlary we enjamlary öndürmek;
244. Geýim arassalaýjy we beýleki ilata durmuş hyzmatlaryny edýän guramalar üçin maşynlary we enjamlary öndürmek;
245. Kagyz we karton taýýarlamak üçin maşynlary we enjamlary öndürmek;
246. Plastmassa we ýumşak rezin işläp bejermek üçin maşynlary we enjamlary öndürmek;
247. Çap edýän, broşýura çykarýan, sahaplaýan maşynlary we enjamlary öndürmek;

248. Başga ýerlerde atlandyrylmadyk beýleki ýörite niýetlenen maşynlary öndürmek;
249. Awtoulaglary öndürmek;
250. Awtoulag herekete getirijilerini öndürmek;
251. Awtoulag kuzowlaryny öndürmek;
252. Tirkegleri, ýarym tirkegleri, konteýnerleri we olaryň bölekleyini öndürmek;
253. Awtoulaglar üçin elektrik enjamlary öndürmek;
254. Awtoulaglaryň beýleki böleklerini we degişli şaýlaryny öndürmek;
255. Gämi we beýleki ýüzýän serişdeler gurluşygy;
256. Sport gämileriniň gurluşygy;
257. Demir ýol hereket ediş düzümini öndürmek;
258. Motosiklleri öndürmek;
259. Tigirleri we maýyplar üçin kolýaskalar öndürmek;
260. Tigirleri we olaryň böleklerini öndürmek;
261. Maýyplar üçin kolýaskalary we olaryň böleklerini öndürmek;
262. Çaga kolýaskalaryny we olaryň böleklerini öndürmek;
263. Beýleki toparlara goşulmadyk beýleki ulag serişdelerini we enjamlaryny öndürmek;
264. Söwda guramalary we ofisler üçin mebel öndürmek;
265. Aşhana mebellerini öndürmek;
266. Düşekçeleri öndürmek;
267. Mebelleriň beýleki görnüşlerini öndürmek;
268. Bižuteriýa we ş.m. önümleri öndürmek;
269. Sport harytlaryny öndürmek;
270. Oýunlary we oýnawaçlary öndürmek;
271. Lukmançylykda we stomatologiýada ulanylýan enjamlary we ýöriteleşdirilen gurallary öndürmek;
272. Beýleki toparlara goşulmadyk beýleki önümleri öndürmek;
273. Sübseleri we çotgalary öndürmek;
274. Beýleki toparlara goşulamadyk dürli görnüşli önümleri öndürmek;
275. Ýazmak üçin ulanylýan toplumlary we beýleki kanselýariýa önümlerini öndürmek;
276. Başga ýerlerde ýatlanyladyk (garantgylary ýasamagy hasaba alyp) beýleki önümleri öndürmek;
277. Metal konstruksiýalary abatlamak işleri we tehniki taýdan hyzmat etmek işi;
278. Metaldan öndürilen sisternalary, bloklary, rezerwuarlary we göwrümli gaplary abatlamak işi we tehniki taýdan hyzmat etmek işi;
279. Merkezi ýyladyş ulgamynyň radiatorlaryny we bug gazanlaryny abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek işi;
280. Bug bilen işleýän generatorlary we beýleki suw gazanlaryny abatlamak işi we tehniki taýdan hyzmat etmek işi;
281. Beýleki taýýar metal önümlerini abatlamak işi;
282. Maşyn gurluşyk önümlerini abatlamak işi;
283. Umumy niýetlenen enjamlary abatlamak we tehniki taýdan hyzmat etmek işi;
284. Galdyryryjy-ulag enjamlaryny abatlamakda we tehniki hyzmatlarda senagat howupsuzlygy boýunça işler;
285. Ýörite niýetlenen enjamlary abatlamak we tehniki taýdan hyzmat etmek işi;
286. Ýangyn enjamlaryna, gurallaryna we inwentarlaryna hyzmat etmek we abatlamak;
287. Elektron we optiki enjamlary abatlamak işi;
288. Ölçemekde, gözegçilikde saklamakda, synag geçirmekde we nawigasiýada ulanylýan

- 26.5 topardaky gurallary we enjamlary abatlamak we tehniki taýdan hyzmat etmek;
- 289.Ölçeg serişdelerini abatlamak;
- 290.Lukmançylyk gurallaryny, rentgen enjamlaryny, elektrolukmançylyk we elektroterapiýa degişli 26.6 topardaky enjamlary abatlamak we tehniki taýdan hyzmat etmek işleri;
291. 26.7 topardaky professional optiki gurallary we surata düşürýän enjamlary abatlamak we tehniki taýdan hyzmat etmek etmek işi;
- 292.Elektrik enjamlary abatlamak işi;
293. 27.1 topardaky elektrik herekete getirijileri, generatorlary, transformatorlary, elektrik paýlaýjy we sazlaýjy enjamlary abatlamak işi;
294. 27 bölümdäki beýleki elektrik enjamlaryny (27.1 topardakydan başga) abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek işi;
- 295.Suw ulaglaryny abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek;
- 296.Beýleki ulag enjamlaryny abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek;
- 297.Demir ýol lokomotiwini we hereket ediji düzümi, şol sanda tramwaýalary, metro wagonlaryny, trolleýbuslary abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek;
- 298.Beýleki toparlara goşulmadyk beýleki ulag enjamlaryny abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek;
- 299.Beýleki enjamlary abatlamak işi;
- 300.Taýýar metal önümlerini (maşynlardan we enjamlardan başga) gurnamak;
- 301.Umumy ulanylýan maşynlary we enjamlary gurnamak;
- 302.Ýörite niýetlenen maşynlary we enjamlary gurnamak;
- 303.Elektron we optiki enjamlary gurnamak;
- 304.Elektrik enjamlaryny gurnamak;
- 305.Tehniki proseslere gözegçilik edýän enjamlary gurnamak;
- 306.Beýleki toparlara goşulamdyk beýleki enjamlary gurnamak;
- 307.Gurluşyk taslamalaryny işläp düzmek;
- 308.Ýaşalýan we ýaşalmaýan jaýlary gurnamak;
- 309.Awtomagistrallaryň we şosseleriň gurluşygy;
- 310.Demir ýollaryň gurluşygy;
- 311.Köprüleriň we ýerasty geçelgeleriň gurluşygy;
- 312.Raýatlara niýetlenen beýleki gurluşyklary gurnamak;
- 313.Turba geçirijileri gurnamak;
- 314.Telekommunilasiýa we elektrik toguny geçiriji ugurlary gurnamak;
- 315.Nebit-gaz toplumynyň we howply desgalaryň gurluşygynda senagat howupsuzlygy boýunça işler;
- 316.Bug gazany-gözegçilik desgalarynyň senagat howupsuzlygy boýunça işler;
- 317.Suw desgalaryny gurnamak;
- 318.Beýleki toparlara goşulmadyk raýatlara niýetlenen beýleki gurluşyklary gurnamak;
- 319.Binany ýykyp aýyrmak we meýdany gurluşyga taýýarlamak;
- 320.Binany ýykyp aýyrmak;
- 321.Meýdany gurluşyga taýýarlamak;
- 322.Elektrik togy bilen gurnamak işleri;
- 323.Partladyş işleri bilen bagly toplumlaýyn işleriň geçirilmegine senagat howupsuzlygy boýunça işler;
- 324.Elektrik togy bilen gurnama işleri;
- 325.Suw geçiriji ulgamlary, ýyladyş ulgamlaryny, wentilýasiýa we howany

325. Kondisionirleme ulgamlaryny gurnama (gurnamak);
326. Galdyryjy-ulag enjamlaryny gurnamak (sökmek) göýberiş-sazlaýyş işlerinde we ularyşynda senagat howpsuzlygy boýunça işler;
327. Beýleki gurluşyk-gurnama işleri;
328. Izolýasiýa işleri;
329. Dürli materiallaryň otan gorajygyny geçirmek;
330. Beýleki toparlara goşulmadyk beýleki gurluşyk-gurnama işleri;
331. Gurluşygyň gutaryş işleri we bezeg işleri;
332. Suwag işleri;
333. Neçjarçylyk we agaç ussaçylygy;
334. Poluň ýüzüne we diwaryň ýüzüne örtgi tutmak;
335. Reňk çalmak we aýna bilen işlemek;
336. Beýleki bezeg we gutardyş işleri;
337. Beýleki ýörite gurluşyk işleri;
338. Binalaryň üstüni basyrmak işleri;
339. Beýleki toparlara goşulmadyk beýleki ýörite gurluşyk işleri;
340. Pürs kakmak işini hasaba alyp, fundament gurnamak;
341. Kerpiç we daş örmek;
342. Beýleki ýerlerde ýatlanylmandyk beýleki ýörite gurluşyk işleri;
343. Awtoulaglary we ýeňil awtoulag serişdelerini lomaý satuw söwdasy;
344. Awtoulagalry we ýeňil awtoulag serişdelerini bölek satuw söwdasy;
345. Beýleki awtoulag serişdelerini lomaý satuw söwdasy;
346. Beýleki awtoulag serişdelerini bölek satuw söwdasy;
347. Awtoulaglary abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek;
348. Ýeňil awtoulaglary abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek;
349. Beýleki awtoulaglary abatlamak işi we olara tehniki taýdan hyzmat etmek;
350. Awtoulag şaýlaryny, simsapaklaryny we awtoulaga degişli zatlary lomaý satmak;
351. Awtoulaglaryň belgili enjamlarynyň lomaý söwdasy;
352. Awtoulag şaýlaryny, simsapaklaryny we awtoulaga degişli zatlary bölek samak;
353. Awtoulaglaryň belgili enjamlarynyň bölek söwdasy;
354. Motosiklleriň şaýlaryny, simsapaklaryny we motosikllere degişli zatlary lomaý satmak;
355. Motosiklleriň we olaryň belgili enjamlarynyň lomaý satuw söwdasy;
356. Motosiklleriň şaýlaryny, simsapaklaryny we motosikllere degişli zatlaryň bölek satmak;
357. Motosiklleriň we olaryň belgili enjamlarynyň bölek söwdasy;
358. Motosiklleri abatlamak işi we tehniki taýdan hyzmat etmek;
359. Oba hojalygynda öndürilýän çig mallary, diri haýwanlary, dokma çig mallaryny we ýarymfabrikatlaryny, lomaý satmak boýunça söwda agentleriniň işi;
360. Gurluşyk materiallaryny we agaç önümlerini lomaý satmak boýunça söwda agentleriniň işi;
361. Maşynlary, enjamlary, uçýan apparatlary, gämiler lomaý satmak söwda boýunça söwda agentleriniň işi;
362. Mebelleri, durmuş harytlaryny, ownuk metal harytlary we beýleki metal önümleri lomaý satmak Boýunça agentleriniň işi;
363. Dokma önümleri, egin-eşikleri, aýakgaplary, deri we bagana önümlerini lomaý satmak Boýunça agentleriň işi;

364. Azyk içgi önümlerini we temmäki önümlerini lomaý satmak boýunça agentleriň işi;
365. Beýleki toparlara goşulmadyk harytlary harytlaryň käbir görnüşlerini ýa-da käbir toparlaryny lomaý satmak boýunça agentleriň işi;
366. Giň assortimentli harytlary lomaý satmak boýunça agentleriň işi;
367. Däneleri, tohumlyk däneleri, haýwanlar üçin ot-ýimleri lomaý satmak;
368. Gülleriň we beýleki ösümlikleriň lomaý satuw söwdasy;
369. Diri haýwanlary lomaý satmak;
370. Derini we baganany lomaý satmak;
371. Miweleriň we gök önümlerini lomaý satmak;
372. Et we et önümlerini lomaý satmak;
373. Süýt önümlerini, ýumurtgany, iýmek üçin ulanylýan ýaglaryň görnüşlerini lomaý satmak;
374. Alkogolly we beýleki içgili önümlerini lomaý satmak;
375. Spirtli we alkogolly önümleri getirmek işi hem-de olaryň lomaý söwdasy;
376. Gandy, şokolady, gantdan öndürilen konditer önümlerini lomaý satmak;
377. Kofe, çay, kakao we ýakymly ysly goşundylary lomaý satmak;
378. Beýleki azyk önümleriniň, şol sanda balygyň, leňneç şekillileriň we mollýuskalaryň lomaý satuw söwdasy;
379. Azyk önümleriniň, içgileriň, temmäki önümleriniň ýöriteleşdirilmedik lomaý satuw söwdasy;
380. Dokma önümlerini lomaý satmak;
381. Geýimleriň lomaý satuw söwdasy;
382. Aýakgaplaryň lomaý satuw söwdasy;
383. Durmuş radio-teleapparatlary lomaý satmak;
384. Gramplastinalary, magnit lentalaryny, kompakt-diskleri, wideokassetlary ýazgyly, DVD – diskleri lomaý satmak;
385. Beýleki durmuş elektrik harytlaryny, ýagtylandyryjy enjamlardan başga lomaý satmak;
386. Farfordan, aýnadan öndürilen önümleri, oboýy we ýuwujy serişdeleri lomaý satmak;
387. Parfýumeriýa we kosmetiki harytlaryň (sabyňy hasaba alyp) lomaý satuw söwdasy;
388. Farmasewtik harytlaryň lomaý satuw söwdasy; (düzüminde zäherli, narkotiki jisimi we akyl-huşa täsir edýän derman serişdelerinden başga derman serişdeleriniň, saglygy goraýyş hajatly önümleriniň bölek söwdasyny etmäge, saglygy goraýyş-enjamlaryň we melhemçilik işi);
389. Öý mebelleriň, halylary lomaý satmak;
390. Beýleki ilatyň isleg bildirýän azyk däl harytlaryny lomaý satmak;
391. Kompýuterleri (EHM), periferiýa gurluşlaryny we programma üpjünçiligini lomaý satmak;
392. Elektron we telekommunikasion enjamlaryň komponentlerini lomaý satmak;
393. Gramplastinkalary, magnit lentalary, kompakt-diskleri, wideokassetlary, DVD diskleriň (arassa) lomaý satmak;
394. Oba hojalyk maşynlaryny lomaý satmak;
395. Stanoklary lomaý satmak;
396. Gazyp alynýan peýdaly magdanlar senagaty, gurluşyk, şol sanda raýat gurluşyklar üçin maşynlary we enjamlary lomaý satmak;
397. Dokma senagaty üçin maşynlary, tikiň tikiýän we öryň maşynlary lomaý satmak;
398. Ofis mebelleri lomaý satmak;

399. Ofis maşynlary we enjamlaryny lomaý satmak;
400. Beýleki maşynlary we enjamlary lomaý satmak;
401. Ýangyn söndüriji tehnikalaryň we ot söndürüji serişdeleriň lomaý satuw söwdasy;
402. Agaç materiallaryny lomaý satmak;
403. Pol örtgülerini, oboýlary lomaý satmak;
404. Beýleki gurluşyk materiallaryny we sanitar-tehniki enjamlaryny lomaý satmak;
405. Ownuk şaýlary, suw geçiriji we ýyladyş enjamlaryny lomaý satmak;
406. Himiki önümleri lomaý satmak;
407. Himiki maddalaryň we himiki önümleriň lomaý söwdasy (getirilýän ozon zaýalaýjy maddalary hem goşmak bilen);
408. Pestisidleriň we beýleki agrohimiýa önümleriň lomaý söwdasy (getirilýän pestisidleri we beýleki agrohimiýa maddalary hem goşmak bilen);
409. Beýleki aralyk önümlerini lomaý satmak;
410. Beýleki metallary we olardan guýlup ýasalan önümleri lomaý satmak;
411. Lomaý, ýöriteleşdirilmedik söwda;
412. Paçsyz dükanlarda bölekleyin satmak, esasan, azyk önümlerini hasaba almak bilen Temmäki önümlerini satmak işi;
413. Paçsyz söwda dükanlarynda miweli we gök önümlerini bölekleyin satmak işleri;
414. Paçsyz söwda dükanlarynda et we et önümlerini bölekleyin satmak işleri;
415. Paçsyz söwda dükanlarynda balyk, leňneç şekillileri we mollýuskalary bölekleyin satmak işleri;
416. Paçsyz söwda dükanlarynda çörek-bulka önümlerini, un önümlerini we şekerden öndürilen konditer önümlerini bölekleyin satmak işleri;
417. Paçsyz söwda dükanlarynda alkogolly we alkogolsyz içgileri bölekleyin satmak işleri;
418. Paçsyz söwda dükanlarynda temmäki we temmäki önümlerini bölekleyin satmak işi;
419. Paçsyz söwda dükanlarynda beýleki azyk önümlerini bölekleyin satmak işleri;
420. Ýöriteleşdirilmedik dükanlarda beýleki harytlary paçsyz bölekleyin satmak;
421. Paçsyz söwda dükanlarynda kosmetiki we parfýumeriýa harytlaryny bölekleyin satmak işleri;
422. Paçsyz söwda dükanlarynda dokma önümlerini bölekleyin satmak işleri;
423. Paçsyz söwda dükanlarynda egin-eşikleri bölekleyin satmak işleri;
424. Paçsyz söwda dükanlarynda deri önümlerini we aýakgaplary bölekleyin satmak işleri;
425. Paçsyz söwda dükanlarynda mebelleri, ýşyklandyryjy enjamlary we beýleki durmuş harytlaryny bölekleyin satmak işleri;
426. Paçsyz söwda dükanlarynda durmuş elektrik harytlaryny bölekleyin satmak işleri;
427. Paçsyz söwda dükanlarynda kitaplaryň, gazýetleriň we ýazylýsn kagyzlaryň bölek satuw söwdasy;
428. Ýöriteleşdirilen dükanlarda miweli we gök önümleri bölek satmak;
429. Ýöriteleşdirilen dükanlarda öý guşlarynyň we aw guşlarynyň etini we olardan öndürilen et önümlerini bölek satmak;
430. Ýöriteleşdirilen dükanlarda et we et önümlerini bölek satmak;
431. Ýöriteleşdirilen dükanlarynda balyk, leňneç şekillileri we mollýuskalary bölek satmak;
432. Ýöriteleşdirilen dükanlarda çörek-bulka önümlerini, un önümlerini we şekerden öndürilen konditer önümlerini bölek satmak;
433. Ýöriyeleşdirilen dükanlarda alkogolly we alkogolsyz içgileri bölekleyin satmak;

434. Alkogolly önümleriň bölek satuw söwdasy;
435. Ýöriteleşdirilen dükanlarda temmäki önümleriniň bölek satuw söwdasy;
436. Temmäki önümleriniň bölek satuw söwdasy;
437. Ýöriteleşdirilen dükanlarda beýleki azyk önümlerini bölek satmak;
438. Ýöriteleşdirilen dükanlarda kompýuterleri we programma üpjünçiligini bölek satmak;
439. Ýöriteleşdirilen dükanlarda telekommukasion enjamlaryň bölek satuw söwdasy;
440. Ýöriteleşdirilen dükanlarda audio we wideo apparaturalary bölekleyin satmak;
441. Ýöriteleşdirilen dükanlarda dokma önümlerini bölekleyin satmak;
442. Ýöriteleşdirilen dükanlarda ownuk demir şaý önümleri we lak-boýag materiallaryny we aýnany bölekleyin satmak;
443. Ýöriteleşdirilen dükanlarda haly we haly önümlerini bölek satmak;
444. Ýöriteleşdirilen dükanlarda beýleki diwar we pol örtgülerini bölek satmak;
445. Ýöriteleşdirilen dükanlarda mebelleri bölekleyin satmak;
446. Ýöriteleşdirilen dükanlarda ýşyklandyryjy we beýleki durmuş harytlaryny bölekleyin satmak;
447. Ýöriteleşdirilen dükanlarda bölekleyin kitap satmak;
448. Ýöriteleşdirilen dükanlarda žurnallary we kanserlýariýa harytlaryny bölekleyin satmak;
449. Ýöriteleşdirilen dükanlarda wideo we saz ýazgylaryny bölek satmak;
450. Ýöriteleşdirilen dükanlarda sport harytlaryny bölekleyin satmak;
451. Ýöriteleşdirilen dükanlarda oýunlary we oýnawaçlary bölekleyin satmak;
452. Ýöriteleşdirilen dükanlarda trikitaz, jorap we jorap önümlerini bölekleyin satmak;
453. Ýöriteleşdirilen dükanlarda egin-eşikleri (trikotaz we jorap we jorap önümlerinden başga) bölekleyin satmak;
454. Ýöriteleşdirilen dükanlarda aýakgaplary bölekleyin satmak;
455. Ýöriteleşdirilen dükanlarda deri önümlerini bölekleyin satmak;
456. Ýöriteleşdirilen dükanlarda farmasewtiki harytlaryny bölekleyin satmak; (düzüminde zäherli, narkotiki jisimi we akyl-huşa täsir edýän derman serişdelerinden başga derman serişdeleriniň, saglygy goraýyş hajatly önümleriniň bölek söwdasyny etmäge, saglygy goraýyş-enjamlaýyn we melhemçilik işi);
457. Paçsyz söwda dükanlarynda farmasewtiki harytlary bölekleyin satmak; (düzüminde zäherli, narkotiki jisimi we akyl-huşa täsir edýän derman serişdelerinden başga derman serişdeleriniň, saglygy goraýyş hajatly önümleriniň bölek söwdasyny etmäge, saglygy goraýyş-enjamlaýyn we melhemçilik işi);
458. Ýöriteleşdirilen dükanlarda lukmançylyk we ortopediýa harytlaryny bölekleyin satmak; (düzüminde äherli, narkotiki jisimi we akyl-huşa täsir edýän derman serişdelerinden başga derman serişdeleriniň, saglygy goraýyş hajatly önümleriniň bölek söwdasyny etmäge, saglygy goraýyş-enjamlaýyn we melhemçilik işi);
459. Ýöriteleşdirilen dükanlarda kosmetiki we parfýumeriýa harytlaryny bölekleyin satmak;
460. Ýöriteleşdirilen dükanlarda gülleri we beýleki ösümlikleri, tohumlyk däneleri, öökünleri, öý haýwanlaryny (eldekileşdirilen öý haýwanlary) we olara iýmli bölekleyin satmak;
461. Ýöriteleşdirilen dükanlarda beýleki täze harytlary bölekleyin satmak;
462. Öň ulanylan harytlary dükanlarda bölekleyin satmak;
463. Palatkalarda we bazarlarda azyk önümlerini bölekleyin satmak;
464. Palatkalarda, bazarlarda egin-eşikleri, aýakgaplary, dokma önümlerini bölekleyin

- saklamak;
465. Palatkalarda, bazarlarda beýleki harytlary bölekleyin satmak;
466. Belli bir aralykdaky (poçta üsti bilen we internet arkaly) bölekleyin söwda;
467. Palatkalardan, bazarlardan, dükanlardan daşdaky beýleki bölekleyin söwda;
468. Ýolagçylar demir transport işleri;
469. Ýük daşýan demir ýol ulagynyň işi;
470. Howply maddalary saklaýan önümleri demir ýol ulagy bilen daşamakda senagat howpsuzlygy boýunça işler. (TDS-19433 laýyklykda “Howply ýükler. Toparlara bölmek we belliklemek”, “Demir ýollary boýunça howuply ýükleri daşamagyň düzgünleri” we “Demir ýollary boýunça howuply ýükler daşalanda howpsuzlyk düzgünleri we heläkçilik hadysalaryny ýok etmegiň tertibi”);
471. Şäher we şäheri töwereginde ýolagçy gatnadýan ýerüsti ulaglaryň işi;
472. Ýolagçy gatnamak boýunça taksileriň işi;
473. Beýleki toparlara goşulmadyk beýleki ýerüsti ulaglaryň işi;
474. Ýük awtoulag ulaglarynyň işi we göçmek üçin transport hyzmatlary;
475. Ýük awtoulag ulaglarynyň işi;
476. Göçmek boýunça ulag hyzmaty;
477. Düzümünde howply maddalary we partlama-ýangyn howply önümleri saklaýan önümleri awtomobil Ulagy Bilen daşamakda senagat howpsuzlygy boýunça işler (TDS 19433 laýyklykda “Howply ýükler. Toparlara bölmek we belliklemek”, we «Awtomobil ulagy bilen howply ýükleri daşamagyň tertibi»);
478. Turba geçiriji ulaglarynyň işi;
479. Deňiz ýolagçy ulagynyň işi;
480. Deňiz ýük ulagynyň işi;
481. Howply maddalary we partlama-ýangyn howply önümleri-howply ýükleri saklaýan önümleri deňiz Ýük ulaglary bilen daşamakda senagat howpsuzlygy boýunça işler. (“TDS 19433 laýyklykda Howply ýükler. Toparlara bölmek we belliklemek» we «Howply ýükleri deňiz boýunça daşamagyň düzgünleri»);
482. Derýa ýolagçy ulagynyň işi;
483. Derýa ýük ulagynyň işi;
484. Howply maddalary we partlama-ýangyn howply önümleri-howply ýükleri saklaýan önümleri derýa Ýük ulagy bilen daşamakda senagat howpsuzlygy boýunça işler. (TDS 19433 laýyklykda “Howply ýükler. Toparlara bölmek we belliklemek”)
485. Howa ýolagçy ulaglarynyň işi;
486. Howa ýük ulaglarynyň işi;
487. Howply maddalary özünde saklaýan we partlama-ýangyn howply önümleri-howply ýükleri tertibde Tabyn we tertibde tabyn däl howa ýük ulagy bilen daşamakda senagat howpsuzlygy boýunça işler. (“TDS 19433 laýyklykda “Howply ýükler. Toparlara bölmek we belliklemek” we “Howply ýükler howa ulaglary Bilen daşamagyň düzgünleri”);
488. Ammarlarda ýükleri saklamak;
489. Wagtlaýyn saklanylýan ammaryň işi;
490. Düzümünde partlama-ýangyn howply we radioaktiw maddalary saklaýan önümleri saklamakda senagat howpsuzlygy boýunça işler;
491. Ýerüsti ulaglaryň beýleki kömekçi işleri;
492. Suw ulaglarynyň beýleki kömekçi işi;
493. Howa ulagynyň beýleki kömekçi işi;
494. Ulaglarda ugratmak üçin ýükleri işläp taýýarlamak işi;

495. Howupsyzlyk düzgünlerine laýyklykda howuply we zyýanly maddalary saklaýan
496. Beýleki kömekçi ulaglaryň işi;
497. Gümrük dellalynyň işi;
498. Myhmanhana hyzmaty;
499. Myhmanhanalarda ýaşaýan syýahatçylara edilýän hyzmat;
500. Kempingler, şol sanda awtofurgonlar we awtotirkegler üçin duralgalar hyzmaty;
501. Beýleki ýaşamak üçin berilýän ýerlerdäki hyzmat;
502. Restoranlaryň işi we taýýar iýmit bilen çalasyn, ykjam üpjün etmek hyzmaty;
503. Iýmit bilen üpjün etmek böýünça bir gezeklik we beýleki hyzmatlar;
504. Restoranlaryň beýleki hyzmatlary;
505. Barlaryň hyzmaty;
506. Hususy gozgalynmaýan emlägi almak ýa-da satmak;
507. Hususy gozgalmaýan emlägi kärendä bermek;
508. Gozgalmaýan emläk bilen baglanyşykly amallar boýunça agentleriň işi;
509. Gozgalmaýan emlägi dolandyrmak;
510. Ýolagçy awtoulaglary we ýeňil awtofurgonlary lizinge we kärendesine bermek;
511. Beýleki awtoulaglary kärendesine we lizinge bermek;
512. Sport we dynç alyş üçin harytlary kireýine bermek;
513. Diskleri we wideokassetalary kireýine bermek;
514. Hususy durmuşda ulanylýan önümleri we zatlary kireýine almak we bermek;
515. Oba hojalyk maşynlaryny we enjamlaryny kärendesine bermek;
516. Gurluşyk maşynlaryny we enjamlaryny kärendisine bermek;
517. Ofis maşynlaryny we enjamlaryny, hasaplaýyş tehnikalaryny hasaba alyp, kärendesine bermek;
518. Suw ulag serişdelerini we enjamlaryny kärendisine bermek;
519. Howa ulag serişdelerini we enjamlaryny kärendesine bermek;
520. Beýleki toparlara goşulmadyk beýleki maşynlary we enjamlary kärendesine bermek;
521. Syýahatçylyk agentliginiň işi;
522. Syýahaty alyp baryjylaryň işi;
523. Syýahatçylyk işlerinde bronlamak we beýleki işler;
524. Kömekçi-tehniki gullugyň toplumlaýyn işi;
525. Ýangyn howply galyndylardan we tozanlardan arassalamak (suw howuzlary, tehniki kameralary, filterleri, tutujylar, ot saklaýjy gurluşlary, şahtalary, howaçalşyjylary we ventilyatorlary);
526. Ýygnaşdyrmak boýunça beýleki işler;
527. Landşaftlary üýtgetmek;
528. Fotokopiýalama, resminamalary taýýarlama we gaýry ýörite goşmaça işler;
529. Gaplama;
530. Kompýuterleri we aragatnaşyk gurallaryny abatlamak;
531. Kompýuterleri we merkezden uzakdaky enjamlary abatlamak;
532. Aragatnaşyk enjamlaryny abatlamak;
533. Durmuşda ulanylýan elektrik enjamlaryny abatlamak;
534. Hojalyk enjamlaryny we bagbançylak enjamlaryny abatlamak;
535. Aýakgap we gaýyşdan ýasalýan beýleki önümleri abatlamak;
536. Mebel we ş.m. öý harytlaryny (önümlerini) abatlamak;
537. Başga şahsy zatlary (harytlary) we hojalyk harytlary abatlamak;

538. Kir ýuwmak, himiýa arkaly arassalamak we deri we dokma önümlerini reňklemek;
539. Dellekhanalaryň we gözellig salonlaryň işi;
540. Fiziki rahatlygy üpjün etmek işi;
541. Beýleki toparlara goşulamdyk şahsy hyzmatlar;
542. Suwaryş ulgamyny ulanmak;
543. Binagärçilik işi;
544. Taslama işläp düzmekde senagat howupsyzlygy boýynça işler;
545. Inžener gözlegleriniň işi we bu ugurlar boýunça tehnik maslahatlar bermek hyzmaty;
546. Tehniki synag we gözegçilik etmek;
547. Ölçeg serişdeleriniň barlagy;
548. Ölçeg serişdeleriniň kalibrlemesi;
549. Ýöriteleşdirilen dizaýn işler;
550. Surata düşürmek boýunça iş;
551. Ýazmaça we dilden terjimeetmek;
552. Sport klublarynyň işi;
553. Fitnes-klublaryň işi;
554. Gaýry sport işleri;
555. Dynç alyş we göwün açyş seýilgähleriniň işi;
556. Dynç alyşlary we göwün açyş çärelerini gurnamak;
557. Teatr we konsert zallarynyň işi;
558. Sungat ulgamynyň beýleki görnüşleriniň işi;
559. Süýt önümçiligi üçin iri şahly gara mallary köpeltmek;
560. Atlary, gylýallary, eşekleri, gatyrlary köpeltmek we ösdürmek;
561. Düyeleri köpeltmek we ösdürmek;
562. Goýunlary we geçileri köpeltmek we ösdürmek;
563. Oba hojalyk guşlaryny köpeltmek we ösdürmek;
564. Haýwanlaryň başga görnüşlerini köpeltmek we ösdürmek;
565. Däneli (şaly we greçkadan başga) ösümlikleri ösdürip ýetişdirmek;
566. Kösökli ösümlikleri ösdürip ýetişdirmek;
567. Ýagy alynýan ösümlikleri we olaryň tohumlaryny ösdürip ýetişdirmek;
568. Gant şugunduryňy we onuň tohumyny ösdürip ýetişdirmek;
569. Köki we baldagy miweli düzüminde ýokary derejeli krahmal we inulin bolan ekinleri we olaryň Tohumlaryny ösdürip ýetişdirmek;
570. Kömelek we badam ösdürip ýetişdirmek;
571. Beýleki köki we baldagy miweli gök önüm we bakja ösümliklerini we olaryň tohumlaryny ösdürip ýetişdirmek;
572. Gowaça ösdürip ýetişdirmek;
573. Beýleki ösümlikleri ösdürip ýetişdirmek;
574. Ot-ýymlik ösümlikleri we olaryň tohumlaryny ösdürip ýetişdirmek;
575. Güller toplumyny we olaryň tohumyny ösdürip ýetişdirmek;
576. Beýleki toparlara goşulmadyk birýyllyk ösümlikleri ösdürip ýetişdirmek;
577. Sim arkaly aragatnaşyk hyzmaty;
578. Simsiz aragatnaşyk ulgamynda hyzmat;
579. Hemra arkaly aragatnaşyk hyzmaty;
580. Beýleki tekekommunikasion hyzmatlar;
581. Programma üpjünçiligi işläp taýýarlamak;
582. Hasaplaýyş ulgamlaryny dolandyrmak işi;

593. Habarlary işläp taýýarlamak we ýerleşdirmek, amaly programmalar we olar bilen baglanyşykly işler, web portaly ulanmak;
594. Habarlary işläp taýýarlamak we ýerleşdirmek, amaly programmalar we olar bilen baglanyşykly işler;
595. (Internediň) Web-portallaryň ulanylyşy;
596. Kinofilmleri, düşürmek, video we teleýaýlym programmalaryny taýýarlamak;
597. Kinofilmleri, düşürmek, wideolaryň, teleýaýlymlaryny taýýarlamak;
598. Wideolaryň we teleýaýlymlaryň, kinofilmleriň, programmalaryny düzmek, ýerleşdirmek;
599. Kinofilmleri, video we teleýaýlym programmalaryny ýaýratmak;
600. Kinofilmleri görkezmek işi;
601. Ses ýazgylary we sazlary ýazdyrmak işi;
602. Weterinariýa işi;
603. Beýleki toparlara goşulmadyk biznesi goldamaklyga gönükdirlen gaýry işler;
604. Hassahanalaryň işi;
605. Lukman tejribesi we stomatologiýa ugrunda işler;
606. Umumy lukman tejribesi ugrunda işler;
607. Ýörite lukman tejribesi ugrunda işler;
608. Stomatologiýa ugrunda işler;
609. Saglygy goramak ugrunda beýleki işler;
610. Daşarky ýşyklandyryş;
611. Maşyn we beýleki enjamlary, gämi galyndylaryny sökmek, kesmek;
612. Ikinji derejeli çig mal almak üçin galyndylary sortlamak we gaýtadan işlemek;
613. Mahabat agentliginiň işleri;
614. Mahabat hyzmatynyň ýerine ýetirmekde HBS-niň işi;
615. Tehniki synag we gözegçilik etmekde senagat howpsuzlygy boýunça işler;
- Kärhananyň öz möhüri we işgärler bölümi üçin hem-de 1,2,3,4, çäreklere ýangyç üçin we gümrük resminamalary üçin möhürleri ýasatmaga
- 2.3. Ygtyýarlandyрма, şahadatnama degişli görnüşleri degişli ygtyýarnama, şahadatnama we beýleki rugsat beriji resminamalar alnandan soň amala aşyrylýar.

3-nji madda

Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň hukuklary we borçlary

1.12. Jemgyýeti Esaslandyryjylar şu aşakdakylara haklydyrlar:

- Jemgyýetiň işini dolandyrmaga we gatnaşmaga
- Jemgyýetiň işi hakynda habar almaga we onuň hasaphana kitaplary we gaýry resminamalary bilan tanyşmaga
- Girdejiniň paýlamaga gatnaşmaga
- Jemgyýetiň Esaslyk maýasyndaky öz paýyny ýa-da onuň bir bölegini şol jemgyýetiň Esaslandyryjylarynyň birine ýa-da birnäçesine satmaga ýa-da başga hili bermäge
- Onuň beýleki Esaslandyryjylarynyň razylygyna garamazdan Jemgyýetden islendik wagt çykмага
- Jemgyýet ýatyrylanda algydarlar bilen hasaplaşyklardan soň galyan emlägiň bir bölegini ýa-da onuň gymmatyny almaga;

-Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň umumy ýygnağyna gatnaşmaga, gün tertibiniň meselelerini ara alyp maslahatlaşmaga gatnaşmaga we kararlar kabul edilende ses bermäge

1.13. Jemgyýeti Esaslandyryjylar şu aşakdakylara borçlydyrlar:

Türkmenistanyň kanunçylygynda we Jemgyýeti esaslandyryjy resminamalarda göz önünde tutulan tertipde, möçberlerde, düzümde we möhletde Jemgyýetiň Esaslyk maýasyna goýumlar geçirmäge;

Jemgyýetiň işi hakyndaky ýaşyryn (gizlin) habary jar etmezlige.

4-nji madda

Jemgyýetiň hukuklary we borçlary

1.14. Tertipnamada görkezilen maksatlara ýetmek üçin Jemgyýet şu aşakdaky hukuklara eýedir:

Öz hojalyk işini özbaşdak meýilleşdirmek, gurnamak we amala aşyrmak

Salgytlar we beýleki hökmany tölegler tölenenden soň öz ygtyýarlygynda galýan, alnan girdejä özbaşdak ygtyýar bermek

Şahamçalary we wekilhanalary açmak, şeýle hem hojalyk jemgyýetleriniň, paýdarlar jemgyýetleriniň we beýleki birlikleriň döredilmegine gatnaşmak

Öz adyndan geleşikleri, şertnamalary, kontraktlary baglaşmak, emläk we şahsy emläk däl hukuklary almak, kazyýetde hak isleýji we jogap beriji bolup çykyş etmek we Türkmenistanyň kanunçylygyna garşy gelmeýän beýleki hereketleri amala aşyrmak

Gozgalýan ýa-da gozgalmaýan emläkleri eýeçiligine satyn almak

Zähmeti guramagyň görnüşlerini özbaşdak kesgitlemek, Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyna laýyklykda içerki zähmet düzgün-tertiple kadalaryny düzmek we ussýklamak

Öz harytlaryny we hyzmatlaryny mahabatlandyrmak;

Deşary ykdysady işi amala aşyrmak.

1.15. Kärhana şu aşakdakylara borçludur:

Işini şu Tertipnama we Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyna pugta laýyklykda amala aşyrmaga;

Öz üstüne ýüklenen borçnamalaryny ýerine ýetirmäge.

5-nji madda

Esaslyk maýasy

1.16. Jemgyýetiň Esaslyk maýasy oňa Esaslandyryjylaryň paýlarynyň başlangyç gymmatyndan düzülýär. Jemgyýet 5000 (bäs mün) manat möçberinde Esaslyk maýasyny döredýär.

-Pul serişdeleri, emläk, şeýle hem pul bahasy bolan emläk we gaýry hukuklar Esaslandyryjylaryň Esaslyk maýasyndaky goýumlardyr.

-Jemgyýetiň maýalyk goruna Esaslandyryjylaryň goýumlarynyň möçberi şu aşakdaky tertipde bellenilýär:

-**Esaslandyryjy** - Atageldiýew Resulberdi Annaberdiýewiç;

- Paýynyň möçberi 94%.
- Goýumy 4700 (dört mün ýedi yüz) manat möçberinde.
- Umumy ýygnağda sesleriniň sany-94.
- Umumy ýygnağdaky 1 ses Esaslyk maýasyndaky goýumyň 1%-ine laýyk gelýär.

-Esaslandyryjy - Amangeldiýew Guwanç Allakuliýewiç;

- Paýynyň möçberi 6%.
- Goýumy 300 (üç ýüz) manat möçberinde.
- Umumy ýygnakda sesleriniň sany-6.
- Umumy ýygnakdaky 1 ses Esaslyk maýasyndaky goýumyň 1%-ine laýyk gelýär.

Jemgyýetiň Esaslyk maýasy 5000 (bäş müň) manat möçberinde döredildi. Jemgyýetiň Esaslyk maýasy ony Esaslandyryjylaryň paýlarynyň başlangyç gymmatyndan düzüldi.

1.17. Esaslyk maýasynyň 50%-i Esaslandyryjylar tarapyndan jemgyýeti hasaba alnan pursadynda, galan 50%-i hasaba alnan pursadyndan başlap bir ýylyň içinde geçirilýär.

1.18. Eger ikinji ýa-da her bir soňraky maliýe ýyly gutarandan soň Jemgyýetiň sapaklarynyň gymmaty Esaslyk maýasyndan az bolsa, Jemgyýet öz maýalyk gorunyň azaldylyandygy hakynda ygylan etmäge we bu azaldylmagy bellenilen tertipde hasaba aldyrmaga borçludur.

1.19. Jemgyýetiň Esaslyk maýalygyny artdyrmak diňe ol doly tölenenden soň mümkindir. Jemgyýetiň Esaslyk maýasyny artdyrmak Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň goşmaça goýumlarynyň hasabyna we (ýa-da) Jemgyýete kabul edilýän üçünji şahslaryň goýumlarynyň hasabyna amala aşyrylýar.

1.20. Jemgyýetiň Esaslyk maýasyny azaltmak Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň Jemgyýetiň Esaslyk maýasyndaky goýumlaryny azaltmak arkaly we (ýa-da) Jemgyýetden çykмага isleg bildiren Esaslandyryjynyň goýumyny üzülişmek arkaly amala aşyrylyp bilner. Jemgyýet öz Esaslyk maýasyny azaltmak hakynda karar kabul eden senesinden başlap otuz günün içinde Jemgyýetiň Esaslyk maýasyny azaltmak hakynda we onuň täze möçberi hakynda özüne mälim bolan Jemgyýetiň algydarlarynyň hemmesine, ýazmaça habar bermäge, şeýle hem metbugat neşirinde kabul edilen karar hakynda habary çap etmäge borçludur.

1.21. Jemgyýetde Esaslyk maýasynyň azyndan 15%-i möçberine ätiýaçlyk gory döredilýär, ol Jemgyýetiň sap girdejisinden 5% möçberinde her ýyl serişde geçermeler arkaly döredilýär.

6-njy madda.

Paýlaryň geçmegi, Jemgyýetden çykamak

1.22. Jemgyýeti Esaslandyryjy Jemgyýetiň Esaslyk maýasyndaky öz paýyny ýa-da onuň bir bölegini şu Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň birine ýa-da birnäçesine ýa-da üçünji şahslara satmaga ýa-da başga hili bermäge haklydyr.

1.23. Jemgyýeti Esaslandyryjylar öz paýlarynyň möçberine barabarlykda 3-nji şahsa hödürlenlen bahadan Esaslandyryjynyň paýyny (onuň bir bölegini) satyn almakda artykmaç hukukdan peýdalanýarlar. Eger Jemgyýetde Esaslandyryjylar olaryň habar berlen güninden başlap bir aýyň içinde öz artykmaç hukugundan peýdalanmasalar Esaslandyryjynyň paýy (paýynyň bölegi) Jemgyýete we onuň Esaslandyryjylaryna habar berlen baha boýunça we şertlerde üçünji şahsa aýrybaşgalanyp biliner.

1.24. Jemgyýeti Esaslandyryjynyň paýy ol doly tölenýänçä diňe onuň eýýäm tölenen bölegi aýrybaşgalanyp bilner.

1.25. Jemgyýetiň Esaslyk maýasyndaky paýlar Jemgyýeti Esaslandyryjylar bolup durýan paýatlaryň mirasdarlaryna we edara görnüşli taraplaryň hukuk oruntutarlaryna geçip biler.

1.26. Jemgyýeti Esaslandyryjy onuň beýleki Esaslandyryjylaryň razylygyna garamazdan Jemgyýetden islendik wagt çymkaga haklydyr. Şunda oňa onuň paýynyň hakyky gymmaty tölenmelidir, ol Jemgyýetden çymkag hakynda arza berlen ýyl üçin Jemgyýetiň hasaphana hasabatynyň maglumatlarynyň esasynda kesgitlenilýär ýa-da Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň razylagy bilen oňa edil şol bahadaky emläk naturada berilmelidir, onuň goýumy Jemgyýetiň Esaslyk maýasyna doly tölenmedik mahalynda Jemgyýetden çymkag hakyndaky arzanyň berlen maliýe ýyly gutaran pursatyndan başlap alty aýyň içinde goýumyň tölenen barabarlykdaky onuň paýynyň bir böleginiň hakyky gymmaty berilmelidir.

7-nji madda

Jemgyýetiň we Esaslandyryjylaryň jogapkärçiligi

1.27. Jemgyýet öz işiniň netijeleri üçin, öz üstüne alan borçnamalarynyň ýerine ýetirilmegi üçin hyzmatdaşlarynyň önünde, döwlet býudjetiniň we banklarynyň önünde, şeýle hem kollektiwiniň önünde özüniň ähli aktiwleri bilen (özüne degişli ähli emlägi bilen) Türkmenistanyň hereket edýän kanuňyklygyna laýyklykda jogapkärçilik çekýär. Jemgyýeti Esaslandyryjylar onuň borçnamalary boýunça jogap bermeyärler we Jemgyýetiň işi bilen baglanşykly ýitgileriň töwekgelçiligini öz goýan goýumlarynyň gymmatynyň çäklerinde çekýärler. Goýumlaryny doly geçirmedik Jemgyýeti Esaslandyryjylar onuň borçnamalary boýunça Esaslandyryjylaryň her biriniň goýumyny tölenen we tölenmedik böleginiň gymmatynyň çäklerinde jogapkärçilik çekýärler.

1.28. Jemgyýetiň işiniň barşynda ýüze çykýan ýitgiler bar bolan gaznalaryň hasabyna üsti dolynmadyk böleginde döredilýän ätiýaçlyk gaznasynyň hasabyna, şeýle hem Jemgyýetiň beýleki aktiwleriniň hasabyna Türkmenistanyň hereket edýän kanuňyklygyna laýyklykda tölenilýär.

8-nji madda.

Esaslandyryjylaryň umumy ýygnagy

1.29. Jemgyýetiň ýokary edarasy Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň Umumy ýygnagydyr. Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň Umumy ýygnagy nobatdaky ýa-da nobatdan daşary bolup biler.

1.30. Esaslandyryjylaryň Umumy ýygnagy Jemgyýetiň işiniň ýyllyk netijelerini tassyklamak üçin maliýe ýyly gutarandan soň üç aýdan gijä galman geçirilýär. Jemgyýetiň maliýe ýyly 1-nji ýanwardan 31-nji dekabir aralygynda bellenilýär.

Jemgyýetiň her bir Esaslandyryjysy Jemgyýeti esaslandyryjylaryň Umumy ýygnagynda özüniň Jemgyýetiň Esaslyk maýasy paýynyň möçberinde barabarlykda sesleriň sanyna eýerdir, degişlilikde

1. Atageldiýew Resulberdi Annaberdiýewiç- 94%. Togsan alty ses

2. Amangeldiýew Guwanç Allakuliýewiç- 6%. Alty ses

1.31. Şu aşakdakylar Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň Umumy ýygnagynyň aýratyn ygtyýaryna degişlidir:

-Jemgyýetiň işiniň esasy ugurlaryny kesgitlemek, şeýle hem täjirçilik guramalarynyň beýleki birleşiklerine gatnaşmak hakynda karar kabul etmek

-Jemgyýetiň esaslandyryjy resminamalaryny üýtgetmek, şol sanda Jemgyýetiň Esaslyk maýasynyň möçberini üýtgetmek

-Jemgyýetiň ýerine ýetiriji edaralaryny döretmek we olaryň ygtyýarlyklaryny möhletinden ön togtatmak, şeýle hem Jemgyýetiň ýalňyz ýerine ýetiriji edarasynyň ygtyýarlyklaryny bermek hakynda karar kabul etmek, Baş Direktory we onuň bilen şertnamanyň (kontraktyň) şertlerini tassyklamak

-Jemgyýetiň derňew toparyny (derňewçini) saýlamak we onuň ygtyýarlyklaryny mähbetinden öň togtatmak

-Ýyllyk hasabatlary we ýyllyk hasapçylyk balanslaryny tassyklamak

-Guramalary döretmegiň we Jemgyýetiň sap girdejisini paýlamagyň tertibi hakynda karar kabul etmek

-Jemgyýetiň şahamçalaryny we wekilhanalaryny döretmek we olar hakyndaky düzgünnamalary tassyklamak

-Şahamçalary we wekilhanalaryň ýolbaşçylaryny bellemek

-Jemgyýetiň beýleki täjirçilik we (ýa-da) täjirçilik däl guramalara gatnaşmagy hakynda karar kabul etmek

-Jemgyýetiň içerki işini düzgünleşdirýän resminamalary (Jemgyýetiň içerki resminamalary) tassyklamak (kabul etmek)

-Auditor barlagyny bellemek, auditory tassyklamak

-Jemgyýeti we onuň gurluş düzümi birliklerini üýtgedip guramak ýa-da ýatyrmak hakynda karar kabul etmek

-Ýatyryş toparyny bellemek we ýatyryş balanslaryny tassyklamak

-Jemgyýetiň, onuň şahamçalarynyň we wekilhanalarynyň esasy wezipeli adamlarynyň iş hakyndaky şertlerini we möçberlerini kesgitlemek

-Uly geleşigi amala aşyrmak hakynda meseleleri çözmek

-Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan gaýry meseleleri çözmek.

Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň Umumi ýygnaгыnyň aýratyn ygtyýaryna degişli meseleler olar tarapyndan Jemgyýetiň beýleki edaralarynyň çözmegine berlip bilinmez.

1.32. Umumi ýygnaгыň karary Esaslandyryjy şertnama üýtgetmeler girizmegiň meseleleri boýunça we Jemgyýeti üýtgedip guramak ýa-da ýatyrmak hakyndaky meseleler, şeýle hem Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda göz önünde tutulan gaýry meseleler boýunça Jemgyýete Esaslandyryjylaryň hemmesiniň biragyzdan muglygy bilen kabul edilýär.

Tertipnamany üýtgetmegiň, şol sanda Esaslyk maýasynyň möçberini üýtgetmegiň meseleleri, şeýle hem Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda göz önünde tutulan gaýry meseleler boýunça kararlar sesleriniň umumy sanynyň 2/3 köplügi bilen, galan meseleler sesleriniň ýönekeý köplügi bilen kabul edilýär.

Umumi ýygnağa taýýarlyk görmegiň çagyrmagyň we geçirmegiň meseleleri, şeýle hem Umumi ýygnaгыň teswirnamasyny alyp barmagyň meseleleri ýeke-täk ýerine ýetiriji edaranyň ygtyýarynda durýar.

1.33. Esaslandyryjylaryň umumy ýygnaгы diňe Umumi ýygnaгы geçirmek hakyndaky habarda Esaslandyryjlara habar berlen gün tertibiniň meseleleri boýunça karar kabul etmäge haklydyr, eger Umumi ýygnağa Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň ählisiniň gatnaşýan halatlary muňa degişli däl.

1.34. Eger şeýle Umumi ýygnaгы Jemgyýetiň we oňa Esaslandyryjylaryň bähbitleri talap eden halatynda Jemgyýete esaslandyryjylaryň nobatdan daşary Umumi ýygnaгы geçirilýär.

1.35. Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň nobatdan daşary umumy ýygnaгы Jemgyýetiň ýerine ýetiriji edarasy tarapyndan öz başlangyjy boýunça, şeýle hem Jemgyýeti Esaslandyryjylardan biriniň talap etmegi boýunça çagyrylýar.

9-njy madda.

Jemgyýetiň ýerine ýetiriji organy

1.36. Jemgyýetiň ýalňyz ýerine ýetiriji organy Jemgyýetiň Baş Direktorydyr.

1.37. Baş direktor Esaslandyryjylaryň Umumy ýygnaýy tarapyndan saýlanylýar ýa-da belenilýär.

1.38. Jemgyýetiň baş direktory:

-Jemgyýetiň adyndan ynanç hatsyz hereket edýär, şol sanda onuň bähbitlerine wekilçilik edýär we geleşikleri amala aşyrýar;

-Jemgyýetiň adyndan wekilçilik etmek hukuguna ynanç hatlaryny berýär;

-Zähmet şertnamalaryny (kontraktlaryny) baglaýar, şeýle hem ähli işgärleriň ýerine ýetirmegi üçin hökmany bolan buýruklar çykarýar, höweslendiriş çärelerini görýär we düzgün-tertipleşdirmelerini berýär;

-Türkmenistanyň kanunçylygy ýa-da Jemgyýetiň Tertipnamasy bilen Jemgyýeti Esaslandyryjylaryň Umumy ýygnaýynyň aýratyn ygtyýaryň degişli edilmedik gaýry ygtyýarlary amala aşyrýar.

10-njy madda.

Gözegçilik, hasaba alyş we hasabatlylyk

1.39. Jemgyýetiň salgyt, hasapçylyk, statistik hasaba alyş we hasabatlylygy Türkmenistanyň kanunçylygynda belenen tertipleşdirmelerde amala aşyrylýar.

1.40. Jemgyýetiň hojalyk işine gözegçilik Esaslandyryjynyň derňew organlary ýa-da audit tarapyndan azyndan ýylda bir gezek, şeýle hem ygtyýarly döwlet edaralary tarapyndan Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda amala aşyrylýar.

11-nji madda.

Jemgyýetde zähmet gatnaşyklary

1.41. Jemgyýetiň işgärleri Türkmenistanyň raýatlaryndan we beýleki ýurtlaryň raýatlaryndan toplanýlar.

1.42. Işe hakyna tutulýan her bir işgär bilen Türkmenistanyň herket edýän kanunçylygyna laýyklykda zähmet şertnamasy baglaşylýar.

1.43. Jemgyýet işgärleriniň Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan ähli hukuklaryň berjaý edilmegini kepillendirýär.

12-nji madda.

Derňew topary

1.44. Jemgyýetiň maliýe-hojalyk işine gözegçilik derňew topary, şeýle hem daşarky audit tarapyndan amala aşyrylýar. Derňew toparynyň öz ygtyýarlaryny amala aşyrmagynyň tertibi, onuň san we personal düzümi Esaslandyryjylaryň Umumy ýygnaýy tarapyndan tassyklanylýar.

1.45. Umumy ýygnaý tarapyndan belenen tertipleşdirmelerde saýlanan islendik Esaslandyryjy (Esaslandyryjynyň wekili) derňew toparynyň agzasy bolup biler. Jemgyýetde baş direktoryň, baş direktorynyň orunbasarynyň ýa-da baş hasapçynyň wezipesini eýeleýän Esaslandyryjy derňew toparynyň agzasynyň borçlaryny ýerine ýetirip bilmez. Jemgyýetiň Esaslandyryjylary bolup durmaýan Jemgyýetiň Baş direktory we baş hasapçysy Derňew toparyna girip bilmezler.

1.46. Barlaglar derňew topary tarapyndan her ýyl ýylyň maliýe jemleri jemlenmeziniň öňinçäsi amala aşyrylýar. Barlag hakyndaky hasabat Esaslandyryjylaryň Umumy ýygnaýyna berilýär.

1.47. Derňew toparynyň agzasy Jemgyýetiň wezipeli adamlaryndan ähli zeru resminamalaryň we şahsy düşündirişleriň berilmegini talap etmäge haklydyr.

1.48. Daşarky audit bolmadyk mahalynda ýyllyk hasabat we balans Baň direktor tarapyndan diňe derňew toparynyň netijenamasy bilen esaslandyryjylaryň Umumy ýygnaýyna berilýär.

13-nji madda

Gol çekmek hukugy

1.49. Baň direktor Jemgyýetiň adyndan gol çekmek hukuguna eýedir.

1.50. Ähli maliýe we hasapçylyk resminamalarda iki gol Baň direktor we baň hasapçynyň gollary bolmalydyr.

14-nji madda.

Habar bermegiň tertibi

1.51. Jemgyýeti Esaslandyryjylar Jemgyýetiň işi hakynda habar almaga we onuň bilen hasapçylyk kitaplary we gaýry resminamalary bilen tanyşmaga haklydyrlar.

1.52. Esaslandyryjy ýa-da başga adam habar almak üçin Jemgyýetiň baş direktorynyň adyna arza berýär. Baň direktor zerur habary 3 gün möhletde mugtuna bermäge borçludur, resminamalaryň nusgalary berlen mahalynda bolsa şeýle nusgalary taýýarlamagyň gymmatyndan geçmeýän töleg üçin etmäge borçlydyr.

15-nji madda.

Jedelleri çözmek

1.53. Jemgyýet bilen edara görnüşli taraplaryň we şahsy adamlaryň arasynda ýüze çykýan ähli jedeller Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde çözülýär.

16-nji madda.

Jemgyýeti üýtgedip guramak

1.54. Jemgyýeti üýtgedip guramak ýatyrnak işini geçirmezden ony özgertmek görnüşinde amala aşyrylýar.

1.55. Birleşmek, goşulmak, bölünmek, bölünip aýrylmak, başga guramaçylyk-hukuk görnüşine özgertmek görnüşine Jemgyýeti üýtgedip guramak Esaslandyryjynyň karary boýunça, şeýle hem bölünmek we bölünip aýrylmak görnüşinde üýtgedilip guralanda kazyýetiň çözgüdi boýunça kanunçylyga laýyklykda amala aşyrylýar.

1.56. Üýtgedip guramak arkaly täze döredilen kärhana ähli hukuklaryň we borçlaryň hukuk oruntutary bolýar. Üýtgedilip guralan Jemgyýetiň emlägi onuň bellige alnan pursatyndan onuň hukuk oruntutaryna geçýär.

1.57. Üýtgedilip guralan Jemgyýet “Kärhanalar hakyndaky”, Türkmenistanyň kanunyna laýyklykda döwlet tarapyndan hasaba alynmaga degişlidir.

17-nji madda.

Jemgyýeti ýatyrnak

1.58. Jemgyýet şu aşakdaky ýagdaýda ýatyrylýar:

-Esaslandyryjylaryň karary boýunça

-Kazyýetiň çözgüdi boýunça şu aşakdaky ýagdaýda

a) Jemgyýet batan diýlip ykrar edilende

b) Tersine öwürip bolmaýan häsiýete eýe bolan, hasaba alnanda Türkmenistanyň kanunçylygynyň bozulmagyna ýol bermegi bilen baglanyşykly Jemgyýetiň hasaba alnyşynyň hakyky däl diýlip yglan edilmegi

ç) Türkmenistanyň herket edýän kanunçylygyna laýyklykda gaýry ýagdaýlar boýunça.

1.59. Jemgyýet ýatyrylanda ýatyryş topary bellenilýär.

1.60. Jemgyýet ýatyrylanda onuň bergilerini tölemek onuň emlägini satmakdan alnan serişdeleriň hem-de onuň banklardaky hasaplarynda bar bolan maliýe serişdeleriniň galyndysynyň hasabyna amala aşyrylýar.

1.61. Edara görnüşindäki taraplaryň Ýeke-täk döwlet sanowyndan Jemgyýetiň çykarylan pursadyndan ol ýatyrylan diýlip hasap edilýär.

18-njy madda.

Güýje girmegi

1.62. Şu Tertipnama Türkmenistanyň Ykdysadyýet we ösüş ministrliginiň Edara görnüşindäki taraplary we maýa goýum taslamalaryny hasaba almak müdirliginde onuň döwlet tarapyndan hasaba alnan senesinden güýje girýär.

1.63. Şu Tertipnama Türkmen dilinde 2 nusgada düzüldi, olaryň her biri birmeňzeş hukuk güýjüne eýedir.

35 (1991-1992)

Ans

